

... ÍTÉLŐTÁBLA
25Gf.40.075/2015/6

A ... Ítéltábla a ... által képviselt ... felperesnek - a ...) által képviselt **alperes nevezett** ...) alperes ellen küldemény visszajuttatása iránt a ... Törvényszék előtt folyamatba tett perében a 2014. november 18. napján 8.G.42.640/2013/15. számú ítélet ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A ... Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az állam részére külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési illetéket fizessen meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete tényállásában megállapította, hogy a felperes 2011. augusztus 15-én szállítványozási megbízást adott az alperesnek Budapesten a repülőtérrel a moszkvai repülőtérre CPT fuvarparitással Kő Ferenc: London- Moszkvát ábrázoló olaj-akril festmény, mint ajándék továbbításának a megszervezésére. Kő Ferenc festőművész 2011. augusztus 11-én kelt nyilatkozatában igazolta, hogy a London - Moszkva című festményt készítette, és 2011. augusztus 15-én kelt nyilatkozatában hozzájárult ahhoz, hogy a festmény elhagyhassa Magyarország határát..A felperes csatolta a szállítványozási megbízáshoz, a festményről készült fényképet, és a festő nyilatkozatát. A felperes a címzett részére 2011. augusztus 15-én kiállított számlájában a festmény értékét 200.- USD összegben határozta meg.

Az alperes 2011. augusztus 16-án tájékoztatta a felperest, hogy a budapesti vámkezelés megtörtént, a dokumentumok kiállítása elkészült, a festmény légi szállítványozása aznap kezdődik, az áru budapesti indítása 2011. augusztus 16-án és a moszkvai repülőtérre történő érkezése 2011. augusztus 17-én történik. Mellékletként megküldte a kiállított fuvarlevelet azzal, hogy az eredeti példányát postai úton is elküldte a felperes által megadott címre.

Az alperes budapesti ferihegyi repülőtérrel a moszkvai repülőtérre továbbította a küldeményt és fuvardíjról, az árukezelési költségről, valamint az okmány kiállításának és kezelésének költségéről, 127.807 Ft összegről 2/00672/2011. sorszám alatti számlát állított ki 2011. augusztus 15-én aznap fizetési határidővel. A sorszámú légi fuvarlevél szerint a küldemény feladása megtörtént, a kiviteli kísérő okmány kiállításával együtt 2011. augusztus 16-án a Magyar Vámhivatal részéről. A

címzett a küldeményt nem vette át.

Az alperes által megbízott ... Kft. tájékoztatta az alperest, hogy a címzett a küldeményt nem vette át, ezzel kapcsolatban több e-mailváltás történt az alperessel 2011. augusztus 24-e és 2011. december 6-a között. Az alperes az ... Kft. tájékoztatására tekintettel 2011. december 6-án küldött felszólítást a felperes felé a küldemény átvétele tárgyában, hivatkozva arra, hogy a felszólítást megelőzően több alkalommal felhívta a figyelmét a felperesnek az áru moszkvai tárolási költségéről, az az érkezéstől az átvétel napjáig növekszik, amely már jelentős összegé vált. Intézkedést kért a feladott küldemény átvétele érdekében, hivatkozva arra, hogy a korábbi megkeresésére a felperes az alperesnek azt az információt adta, hogy folyamatban van az áru átvétele, és ezt a tájékoztatást továbbította a légitársaság felé. Mivel erre nem került sor, és az áru átvétele, valamint a tárolási díj kifizetése sem történt meg, ezért felhívta, hogy azonnali hatállyal intézkedjen a felperes az ügyben, ellenkező esetben, ha a moszkvai szállítmányozók a címzettet nem éri el, a címzett nem veszi át az árut, úgy az összes felmerülő extra költség: tárolási, megsemmisítési, visszaküldési költség, késedelmi díj merül fel.

A felperes részéről ... és az alperes között 2011. december 14-én több e-mailváltás történt, amely során az alperes 2.276 USD felmerült költségről adott tájékoztatást, amely tartalmazta a budapesti repülőtérrel történő szállítás költségeit, azzal, hogy a tényleges díj az idő és az árfolyam változásából adódóan eltérhetett, valamint a budapesti kezelési és vámkezelési költség 24 euró és 5.000 € merülhet fel. ... a felperes részéről kérte, hogy a festmény visszahozása esetén erősítse meg az alperes, hogy a 2.276,02 USD tartalmazza-e a kiszállítástól az aznapig felszámított moszkvai tárolás valamennyi kezelési költségét, valamint a visszahozási fuvar költségét. Még aznap az alperes a válaszával együtt eljuttatta Barta Katalin részére a légi társaságtól kapott levelet, amely a festmény visszaszállítására vonatkozott. Hivatkozott az alperes arra, hogy ez egy előzetes kalkuláció, amely az idő múlásával folyamatosan változhat. Ezen költségek nem az alperes díjszabása szerint kerülnek számlázásra, így annak végleges összegéről nem áll módjában nyilatkozni. Kérte, hogy a visszaszállítás megrendelésekor küldendő költségvállalási nyilatkozatot, ne az előzetes tájékoztató összeg alapján, hanem a teljes, felmerülő költségre vonatkozóan állítsa ki a felperes, mivel a végleges fizetendő összeg és az előzetesen kiadott ár 2.276,02 USD között eltérés adódhat. Hivatkozott a 2011. december 14-i 2 óra 8 perckor küldött e-mailre.

Az alperes 2011. december 15-én a felperes részére küldött e-mailben hivatkozott arra, hogy első alkalommal a felperes által megjelölt kapcsolattartó ... részére már 2011. augusztus 24-én jelezték telefonon, hogy a szállítmány nem lett átvéve és intézkedés szükséges, ezt követően 2011. szeptember 12-én ismét telefonon jelezték, hogy az áru átvétele nem történt meg, amelyre azt az információt adták, hogy az áru átvétele folyamatban van. Mobiltelefonon ... és ... úgy nyilatkoztak, hogy intézkedtek az átvétel ügyében. Felhívta az alperes a figyelmet arra, hogy az áru átvétele és annak lebonyolítása a szerződés szerint a feladó és a címzett kizárólagos feladata, így az átvétel elmaradásából eredő költségek a felperes számlájára terhelődnek, ha a szállítmányozási megbízásban nem megfelelően adták meg a címzett elérhetőségét, nem ismerik el az alperes értesítését, illetve fiktív címzett részére szállítottak.

A felperes jogi képviselője 2011. december 23-án felszólította az alperest, hogy harminc napon belül a küldemény visszaszállítására intézkedjen, ennek elmaradása esetén az igényét bíróság előtt érvényesíti, hivatkozott arra, hogy a közelmúltban jutott tudomására, hogy a küldemény kézbesítése meghiúsult, az átvétel elmaradásából eredő költségeket a felperes terhére kívánja felszámítani. Tájékoztatta az alperest arról, hogy a felperes 2011. december 6-án küldött e-mailben a felszólítást jogalapjában nem ismerte el, és 2011. december 14-én küldött alperesi e-mailüzenetben foglalt

költségek összecsúszását vitatja. Mivel sem az áru feladásakor, sem azt követően nem kapott tájékoztatást arról, hogy sikertelen kézbesítés esetén a felmerülő költségeket a felperesnek kell viselnie, és arról sem, hogy a sikertelen kézbesítéssel kapcsolatban merülhetnek fel költségek és azok milyen mértékűek lehetnek.

Az alperes 2012. január 2-án az ... Kft.-t értesítette e-mailben, miszerint a felperes mint feladó jogi képviselőjétől kapott megkeresésben megerősítették, hogy az áru visszaszállítását kéri, de a költségek mértékét túlzottnak vélték, nem fogadták el. Kérte az ... Kft. közreműködését a DHL felé a költségek csökkentése érdekében. Az ... Kft. 2012. január 5-én küldött válaszában tájékoztatta az alperest arról, hogy megkereste a DHL-t a költségek csökkentésének lehetősége céljából, melyre azt a választ kapta, hogy a díjak megváltoztatására, csökkentésére nincs mód. A költségek a további tárolás díjával csak emelkedni fognak.

Az alperes 2012. január 9-én kelt levelében a felperes jogi képviselőjének 2011. december 23-án kelt levelére adott válaszában részletesen ismertette az áru sorsát illetően tett rendelkezéseket, telefonon történt tájékoztatást, hivatkozott arra, hogy a felperes kérésére kezdeményezte az áru visszahozatalát, melynek feltételeit a DHL képviselője szabta meg. Amennyiben a küldemény visszaszállítását kezdeményezi a felperes, úgy küldjön a részére a moszkvai címzett rendelkezési jogáról lemondó nyilatkozatot, valamint a feladó részéről a felmerülő összes költségre vonatkozó költségvállalói nyilatkozatot is.

A felperes jogi képviselője 2012. január 25-én kelt levelében előadta, hogy az alperes által 2011. december 14-én megküldött e-mail üzenetben foglalt költségek mértékét nem tartja elfogadhatónak, a költségek csökkentése esetén azonban hajlandó ezek megtérítésére. A moszkvai címzett rendelkezési jogáról történő lemondó nyilatkozatának beszerzését vállalta, és felhívta az alperest arra, hogy a levél kézhezvételét követő 5 napon belül intézkedjen a festmény visszaszállításáról. Az alperes tájékoztatására a felperes 2012. január 26-án megküldte a moszkvai festmény címzettjének 2012. január 24-én kelt a feladó felperes által küldött csomag rendelkezési jogáról lemondó nyilatkozatát az alperesnek.

Az alperes 2012. január 30-án kelt felperesi jogi képviselőjének küldött levelében, hivatkozással a 2012. január 25-én kelt levélre adott válaszára közölte, hogy a moszkvai import vámkezelést és a házhoz szállítást a felperes nem rendelte meg az alperestől, így a kinti költségek és feladatok rendezése a megbízás szerint kizárólag a feladó, illetve a címzett kötelezettsége. Hivatkozott a Varsói Egyezmény 12. cikk (1) bekezdésében foglaltakra amely szerint, a címzett írásbeli lemondó nyilatkozata esetén az áru feletti rendelkezési jog visszaszáll automatikusan a feladóra, így a rendelkezési joggal együtt a Moszkvában felmerült anyagi kötelezettségeket is a rendelkezési jogot birtoklónak kell teljesítenie. Tájékoztatta a felperest arról, hogy a költségek csökkentése iránt intézkedett, de a moszkvai DHL Cargo elutasította, az erről szóló iratot a felperes részére korábban megküldte. Az alperes 2012. január 30-án elismerte a címzett lemondó nyilatkozatának kézhezvételét, közölte, hogy továbbítja a felperesnek amint tájékoztatást kap az aktuális költségekről. Még aznap, 2012. január 30-án az alperes az ... Kft. részére megküldte e-mailben a címzett lemondó nyilatkozatát és a költségszámítás megküldését kérte.

A felperes jogi képviselője 2012. február 14-én ismételt felhívta az alperest, hogy 5 napon belül intézkedjen a küldemény visszaszállításáról, hivatkozva arra, hogy nem a DHL Cargoval, hanem a felperessel (helyesen: alperessel) szemben fogja érvényesíteni igényét a bíróságon. A fuvarozási szerződésből eredő kötelezettségének a felperes eleget tett, tekintettel arra, hogy a címzett visszautasította az áru átvételét, így a festmény feletti rendelkezési jogát a felperes visszanyerte. A felperes a 2011. december 6-án kelt e-mailüzenetben foglalt felszólítás tartalmát jogalapjában nem

ismerte el, az alperes által 2011. december 14-én küldött e-mailüzenetében foglalt költségek összecsomósítását is vitatta. Hivatkozott a Ptk. 315. §-ában foglaltakra, miszerint ha az alperes kötelezettsége teljesítéséhez vagy joga gyakorlásához mást vesz igénybe, ennek magatartásáért az alperes a felelős.

Az alperes jogi képviselője 2012. február 20-án kelt válaszában hivatkozott arra, hogy az alperes kizárólag Budapest-Moszkva viszonylatban kötött légi árufuvarozásra szerződést a szállítmányozási megbízás alapján, amely feladatot ellátta. A moszkvai költségeket mindaddig a címzettnek kell kifizetnie, ameddig le nem mond az áru feletti rendelkezési jogáról, a lemondást követően a rendelkezési jog és egyben a fizetési kötelezettség is a feladót, így a felperest terheli. Amíg az eladó nem teljesíti a költségek kifizetését a moszkvai cégnek, illetve az alperesnek, keresztül, mint közvetítő számlájára nem utalja át, az árut a moszkvai hatóságok nem engedik Magyarországra visszaszállítani. Ha a feladó úgy gondolja, hogy a pro forma számla alapján 200 USD névértékű festményről lemondana, ebben az esetben kéri Moszkvából a megsemmisítés költségét. Az alperes az ügy megoldása érdekében együttműködésre való készségét is jelezte.

A felperes jogi képviselője 2012. március 5-én kelt levelében ismételten felszólította az alperest 5 napon belül a küldemény visszajuttatására, fenntartva a 2011. december 23-án, 2012. január 5-én és 2012. február 13-án kelt felszólító levélben foglaltakat, kifejtve, hogy a felperes és az ... Kft. által képvisel DHL Cargo között nem áll fenn jogviszony, az alperes szerződést kötött a DHL Cargoval a moszkvai vámkezelésre, így az ebből eredő költségeket is az alperesnek kell viselnie. Hivatkozott a Montreáli Egyezmény 12. cikk 1.) és 4.) pontjában foglaltakra.

Az ... Kft. 2012. március 19-én küldött e-mailben a visszaszállítás tárgyában tájékoztatta az alperest a költségekről hivatkozva arra, hogy annak változtatása nem áll módjában. A felperesi jogi képviselő 2012. március 23-án kelt levelében felszólította az alperest 5 napos határidővel a felperes tulajdonát képező küldemény visszaszállítására. Tájékoztatást kért arról, hogy a festmény moszkvai vámkezelésével a DHL Cargo részére ki adott megbízást. Hivatkozott a Montreálban 1999. május 28-án kelt nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló Egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi VIII. törvény 26. cikkelyében foglaltakra.

Az alperes 2012. március 21-én kelt levélben értesítette a felperest a moszkvai repülőtértől fennálló költségekről és annak megfizetésének feltételeiről kapott tájékoztatásról. A feladóra átszállt rendelkezési jog alapján a díjfizetése kizárólag a feladót terheli, melynek a rendezése, a visszaszállítás előfeltétele, és a hazaszállítás intézkedésének további feltétele a levélben megadott dokumentumok beszerzése és továbbítása az alperes részére. Utalt arra, hogy a szállítmányozási megbízáson a CPT. fuvarparitás mellett tájékoztatás szerepelt, miszerint az áru megérkezését követően a kiváltásért és a hozzá kapcsolódó költségeikért az alperes felelősséget és fizetési kötelezettséget nem vállalt.

Az alperes 2012. április 18-án a felperes jogi képviselőjével 2012. április 11-én folytatott telefonbeszélgetésre hivatkozással megerősítette az elhangzottakat, hivatkozott arra, hogy az áru Moszkvába történő kiszállításával a fuvarozó a DHL Cargo volt, jelenleg az ő raktárában van a festmény a moszkvai repülőtéren. A fuvarozó feladata a címzett kiértesítése az áru megérkezéséről, ennek a feladatnak eleget tett a DHL Cargo. A címzett az áruért nem jelentkezett, 2012. január 24-i dátummal a moszkvai címzettől kapott az alperes egy lemondó nyilatkozatot, amelyben az áruval és a rendelkezési jogáról lemondott, e dokumentumok alapján ezen jogok és kötelezettségek a feladóra visszaszálltak. Hivatkozva a korábban küldött levelére, a moszkvai költségek teljes összegének a megfizetése nélkül a fuvarozó a festményt nem engedi visszaszállítani Budapestre. Az alperes a feladótól kapott megbízása szerint a szállítványozói feladatát elvégezte, az árut a moszkvai

repülőterre leszállította, felajánlotta segítségét a probléma megoldásában a felperesnek, de a feladó kötelezettségének átvállalása nem áll módjában.

A felperes jogi képviselője 2012. május 14-én kelt levelében felhívta az alperest, hogy a légi fuvarlevél és az export vámokmány az alperes által állított 2011. szeptember 5-i megküldését igazolja, mivel a felperes részére rendelkezésre nem állnak a 2012. január 30-án kelt levelében hivatkozott légi fuvarlevél és export vámokmány. Az alperes 2012. május 16-án megküldte a felperesnek a részére korábban eljuttatott légi fuvarlevél és export vámokmány feladását igazoló feladóvevényt.

A felperes kereseti kérelmében kérte kötelezni az alperest a per tárgyát képező festménynek az indulási repülőterre történő visszajuttatására a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó 1929. évi Varsói Nemzetközi Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1936. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: VE.) 12.cikk (1) bekezdése és a Ptk. 496. § (2) bekezdése alapján. A felperes a kereseti kérelméhez csatolta a szállítványozási megbízást és az alperesnek megküldött leveleket, hivatkozva arra, hogy 2011. augusztus 15-én bízta meg a festmény Moszkvába történő szállításával az alperest. A szerződéskötést követően hozta a felperes tudomására az alperes, hogy a küldemény kézbesítése meghiúsult és az átvétel elmaradásából felmerülő költségeket a felperes terhére kívánja felszámítani. A felperes sem az áru feladásakor, sem azt követően nem kapott tájékoztatást arról, hogy sikertelen kézbesítéssel kapcsolatban milyen költségek merülhetnek fel. Ezért a felperes a költségeket mind jogalapjában mindösszezszerűségében vitatta. Ezt követően kapott alperestől tájékoztatást, hogy a festményt időközben átadták a DHL Cargo cég részére, amely társaságot Magyarországon az ... kft. képviseli. Hivatkozott a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló, 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 315.§-ában foglaltakra. A felperes és az ... Kft. és az általa képviselt DHL Cargo között nem állt fenn jogviszony, kizárólag az alperessel kötött szerződést a felperes, így az alperes volt az, aki a felperessel szemben fennálló kötelezettsége teljesítéséhez a DHL Cargo szolgáltatásait igénybe vette. A felperes több alkalommal jelezte az alperesnek, hogy a költségek csökkentése esetén hajlandó azok megtérítésére, az alperes azonban azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy erre nincs lehetőség. A felperes hivatkozott arra, hogy a fuvarozási szerződésből eredő minden kötelezettségének eleget tett, így az áru feletti rendelkezési jog a felperest illeti meg.

A peres eljárás során a felperes előadta, hogy az alperessel kötött szerződés a Ptk. 514. § (1) bekezdése alapján szállítványozási szerződésnek nem minősíthető, mivel az alperest a festmény Moszkvába történő szállításával bízta meg. Az alperes nem kapott megbízást arra, hogy fuvarozási és egyéb szerződéseket a saját nevében a felperes számlájára megkösse. A felperes álláspontja szerint a felek között létrejött szerződés nem szállítványozási, hanem a Ptk. 488. § (1) bekezdésében szabályozott fuvarozási szerződésnek, azon belül a Varsói Egyezmény szerinti nemzetközi légi fuvarozási szerződésnek minősül. A Ptk. 498. § (1) bekezdése szerint a fuvarozót megilleti az a jog, hogy a küldemény továbbítását más fuvarozóra bízza, azonban a Ptk. 493. § (1) bekezdése alapján a fuvarozónak a küldemény továbbításában a gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembevételével kell eljárnia. A felperes álláspontja szerint az alperes megszegte a fuvarozási szerződésből fakadó Ptk. 493. § (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 277. § (4) és (5) bekezdésében szabályozott kötelezettségét, jogosulatlanul vette igénybe a rendkívül magas díjakkal, magas költségekkel eljáró DHL Cargo szolgáltatását. Az együttműködési kötelezettségéből fakadó kötelezettsége lett volna az alperesnek tájékoztatni a felperest arról, hogy a küldemény továbbítását más fuvarozóra kívánja bízni, és a sikertelen kézbesítés esetén a felmerülő költségeket neki kell viselnie. Az áru feletti rendelkezési joggal kapcsolatban nem vitatta a felperes az alperes által hivatkozott Ptk. 496. § (3) bekezdésében foglaltakat, kifejtve azonban azt, hogy nem a felperes utólagos rendelkezése, hanem a DHL Cargo alperes általi jogosulatlan igénybevétele okozott

költségeket, ennél fogva sem a Ptk. 496. § (3) bekezdésében sem a VE 12.cikk (1) bekezdésében, sem pedig a Montreali Egyezmény 12. cikkében említett költségek felmerülése nem magyarázható a felperes rendelkezési jogának gyakorlásával. A fuvarozási díjat az alperes részére megfizette, a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségek megtérítését is vállalta volna, a DHL Cargo igénybevételével összefüggésben keletkezett költségek azonban nem tartoznak a Ptk. 499. § (1) bekezdése hatálya alá. Az alperes által hivatkozott 26/1979. (II.12.) Kormányrendelet 11. § (5) és (6) bekezdésével, valamint a Ptk. felelős őrzésre vonatkozó szabályaival kapcsolatban a felperes kiemelte, hogy a küldeményt nem az alperes tárolja, nem az alperes a felelős őrző, így az alperes tárolási díjra vagy költségtérítésre nem jogosult.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte, hivatkozva arra, hogy 2011. augusztus 15-én szállítmányozási szerződés jött létre a felek között. Az alperes 2011. augusztus 16-án tájékoztatta a felperest a budapesti vámkezelésről, és az áru budapesti indításáról, valamint a moszkvai repülőtér érkezésének időpontjáról. A küldemény kézbesítése a felperes által megjelölt címzett részére sikertelen volt, a 2011. december 15-én megküldött felszólító levélből kitűnik, hogy az alperes a felperes által megjelölt kapcsolattartó ... felé első alkalommal 2011. augusztus 24-én telefonon jelezte, hogy a küldemény nem került átvételre, és intézkedés szükséges. Ezt követően 2011. szeptember 12-én ismételten telefonon tájékoztatta a felperest, hogy az áru átvétele nem történt meg. Azt az információt adta a felperes erre, hogy az áru átvétele folyamatban van, és a tárolási költségeket a kinti partnere vállalja. A mobiltelefonos elérhetőségein keresztül ... és ... úgy nyilatkozott, hogy intézkednek az átvétel ügyében. Az alperes felhívta 2011. december 15-én a felperes figyelmét arra, hogy az áru átvétele és annak lebonyolítása szerződés szerint a feladó és a címzett kizárólagos feladata, és az átvétel elmaradásából eredő költségek a felperest terhelik. Ezt követően a küldemény visszaszállításának tárgyában folyt a felek között elektronikus levélváltás. A felperes a címzett lemondó nyilatkozatát 2012 januárjában küldte meg az alperes részére, ezt követően az alperes részletesen tájékoztatta a felperest a visszaszállítás érdekében megfizetendő költségekről és a szükséges dokumentumokról. Az alperes hivatkozott arra, hogy a Ptk. 514. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget tett és a Ptk. 521. § (3) bekezdése szerint a küldemény kezelésére, megóvására és továbbítására a fuvarozás szabályait kell alkalmazni, ezen utaló szabály folytán a Ptk. 488. § (1) bekezdésében foglaltakat hívta fel, miszerint díjazás ellenében köteles a fuvarozó a küldeményt a rendeltetési helyére továbbítani és a címzettnek kiszolgáltatni. Az alperes előadta, hogy jogszerűen vette igénybe az ... kft. közreműködését, az alperest erről a felperesnek tájékoztatni nem kellett a Ptk. 516. § (1) bekezdésében foglaltak alapján. Az áru feletti rendelkezési jog körében előadta, hogy a küldeménynek a címzett részére történő kiszolgáltatása az alperestől független. A felperes érdekkörébe tartozó körülmények folytán hiúsult meg, a címzett részére történő kiszolgáltatás. A küldemény tárolásával, visszaküldésével felmerült további költségek megfizetésére a felperes köteles volt, valamint a szükséges dokumentáció alperes rendelkezésre bocsátására is, a felperes azonban e kötelezettségének nem tett eleget. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a Ptk. 496.§ (2) és (3) bekezdésében, valamint a VE 12.cikk (1) bekezdésére és a Montrealtban 1979. május 28-án kelt nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó egyes jogszabályok egységesítéséről szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 2005. évi VII. törvény (a továbbiakban: Montreali egyezmény) 12. cikkében foglaltakra. A címzett értesítése és a küldemény átvétele körében előadta, hogy a kézbesítés sikertelensége a felperes érdekkörében merült fel, az alperes mind a címzett, mind a felperes mint feladó irányába fennálló értesítési kötelezettségének eleget tett. E körben hivatkozott a Ptk. 497. § (1) és (3) bekezdésére, a 499. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a légi áru fuvarozás szabályairól rendelkező 26/1999. (II.12.) Kormányrendelet 11. §. (5) és (6) bekezdésében foglaltakra, A felelős őrzésre vonatkozó szabályokra, így a Ptk. 196. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az alperes felhívta a felperes figyelmét arra a tényre, hogy a festmény tárolásával felmerült többletköltségek megtérítéséig annak

visszaszolgáltatását nem követelheti jogszerűen. Hivatkozott az alperest megillető díjra és költségekre, a Ptk. 518. § (1) bekezdésében és a Ptk. 519. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak alapján. Az alperes a szállítványozási díjon felül a szállítványozáshoz szükséges és hasznosan fordított költségek megtérítését is jogszerűen követelheti a felperestől, amelynek biztosítékául az alperest a Ptk. 519. § (1) bekezdése szerint törvényes zálogjog illeti meg. Az alperes álláspontja szerint alaptalanul követeli a felperes a festmény visszaszolgáltatását, amíg az alperes költségeit meg nem téríti, melyre tekintettel kérte a kereseti kérelem elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 25.400 Ft ügyvédi munkadíjat.

Döntése indokolásában az okirati bizonyítékok, így az alperes részére adott szállítványozási megbízás, a felek közötti levelezés, valamint az alperes ügyvezető igazgatójának 2014. július 8. napján tartott tárgyaláson tett személyes nyilatkozata alapján megállapította, hogy a felek között a Ptk. 514. §-ban szabályozott szállítványozási szerződés jött létre a perbeli festmény Moszkvába történő továbbítására. A felek közötti levélváltások alapján megállapította, hogy az alperes folyamatosan tájékoztatta a felperest a küldemény helyzetéről. Ennek alapján a felperesnek tudomása volt arról is, hogy a címzett a küldeményt nem vette át. Álláspontja szerint átvétel hiányában az áru tárolásával felmerült költségek viselése nem az alperes érdekkörébe tartozik. A felek 2011. augusztus 15-én közöttük létrejött szállítványozási szerződésben rögzítették, hogy az áru megérkezését követően a kiváltásért és a hozzá kapcsolódó költségekért az alperes felelősséget és fizetési kötelezettséget nem vállal. A felek közötti levelezésből, valamint az alperes ügyvezetőjének személyes nyilatkozata alapján megállapította, hogy a Ptk. 515. § (1) és (2) bekezdése szerint járt el az alperes és a küldemény továbbításával kapcsolatos intézkedéseket, mint szállítványozó megtette, és erről folyamatosan tájékoztatta a felperest.

Megállapította, hogy a légi fuvarlevélen foglalt feltételek szerint történt a légi fuvarozás Budapestről Moszkvába. Légi fuvarozónak tekintendő az, akit a légi fuvarlevél feltüntet, továbbá minden légi fuvarozó, aki vállalja, hogy árukat fuvaroz a légi fuvarlevél alapján. A felek közötti szállítványozási megbízásban foglalt feltételek szerint az alperes, mint szállítványozó járt el. Az alperes a Ptk. 516. § (1) bekezdése szerint vette igénybe az ... Kft.-t. Hangsúlyozta, hogy azon körülmény, hogy a címzett nem vette át a küldeményt, és a felperes megkeresésére lemondó nyilatkozatot tett, így a vámkezelés és az átvétel elmulasztása miatt felmerülő őrzési, tárolási költségek nem esnek az alperes érdekkörébe. A Montreali Egyezmény 12. cikk 1) pontja értelmében, feltéve, hogy a fuvarozási szerződésből származó minden kötelezettségének eleget tesz, a feladót illeti meg az áru feletti rendelkezés joga, amely alapján visszahívhatja azt az indulási vagy a rendeltetési repülőtérre, vagy az árut útközben bármely leszállás alkalmával megállíthatja, rendelkezhet úgy, hogy az árut a rendeltetési helyére vagy útközben az eredetileg megjelölt címzettől különböző más személynek szolgáltatassák ki, vagy kérheti, hogy a rakományt juttassák vissza az indulási repülőtérre. Ezt a jogát a feladó nem gyakorolhatja úgy, hogy ezzel a fuvarozónak vagy más feladónak kárt okozzon, és köteles megtéríteni az ezen joga gyakorlása következtében felmerülő bármely költséget.

Megállapította, hogy a felperes a rendelkezés jogát a Montreali Egyezmény 12.cikk 1) pontja alapján akkor gyakorolhatja, ha a fuvarozónak megtéríti az ezen joga gyakorlása következtében felmerülő bármely költséget. Tekintettel arra, hogy a címzett lemondó nyilatkozata folytán a feladó felperes élt a Montreali Egyezmény 12. cikkéből eredő jogával és a címzett nem kérte a Montreali Egyezmény 13. cikk. 1) pontjában foglaltak szerint az áru átadását a fuvarozótól, amelynek feltétele az esedékessé vált díjak megfizetése, így a felperest terhelte a Montreali Egyezmény 12.cikk 1)

pontjának második fordulata alapján a tárolással felmerült költségeknek a megfizetése. A felperes által hivatkozott VE 12.cikk (4) bekezdésében foglaltak szerint a feladó joga akkor szűnik meg, amikor az átvevő a 13. cikk értelmében kezdődik, ha azonban az átvevő visszautasítja a fuvarlevelet vagy az árut, vagy ha fel nem található, a feladó visszanyeri a rendelkezési jogát és a VE. 12. cikk(1)bekezdése szerinti is a felperest terhelte a felmerülő költségek megtérítésének kötelezettsége. A perbeli esetben alkalmazandó Montreali Egyezmény 12. cikk 1) pontjában foglalt rendelkezési jog gyakorlásának a feltétele volt az áru kezelésével kapcsolatos költségeknek a megfizetése, amelynek nem tett eleget a felperes. A Ptk. 518. § (1) bekezdése alapján az alperes a szállítványozással kapcsolatos költségek megtérítését követelheti. A felperes a költségeket nem fizette meg, annak előlegezését csak a költségek csökkentése esetén vállalta. A felmerült költségek csökkentésére nem volt mód, melyről az alperes tájékoztatta a felperest, és a költségek kifizetésére nem került sor a felperes részéről, így a festmény feletti rendelkezési jogának feltétele a Montreali Egyezmény 12. cikk 1) pontjában foglaltak szerint nem teljesült.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását kereseti kérelmének megfelelően.

Vitatta, hogy a peres felek között szállítványozási szerződés jött létre, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a festménynek a Moszkvába történő szállításával bízta meg a felperes az alperest. Álláspontja szerint a Ptk. 488. § (1) bekezdésében szabályozott fuvarozási szerződés jött létre, és azon belül pedig az 1936. évi. XXVIII. törvénnyel kihirdetett, a nemzetközi légi fuvarozásra vonatkozó, Varsóban 1929. október 12-én aláírt nemzetközi egyezmény (VE) szerinti nemzetközi légi fuvarozási szerződés. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban való hivatkozását a Ptk. 498. § (1) bekezdésére, amely szerint a fuvarozót is megilleti az a jog, hogy a küldemény továbbítását más fuvarozóra bízza, azonban a Ptk. 493. § (1) bekezdése azt is kimondja, hogy a fuvarozónak a küldemény továbbításában a gazdaságosság és a küldemény biztonságának figyelembevételével kell eljárnia. Álláspontja szerint a fuvarozó kötelezettsége, hogy a fuvarozási tevékenysége során a gazdaságosságot tartsa szem előtt, és a küldeményt ennek figyelembevételével továbbítsa. A gazdaságosság magában foglalja azt a követelményt, hogy a fuvarozás minél kisebb költségekkel járjon. A szabály a felek együttműködési kötelezettségéből fakad. A fuvarozónak a legcélszerűbb módon kell a tevékenységét elvégeznie a küldemény továbbítása során. Figyelembe kell vennie a feladó, illetve a feladó érdekeit és feltehető akaratát abban az esetben is, ha a feladó nem adott külön utasításokat a fuvarozó részére. Mindezek alapján az alperes megszegte a fuvarozási szerződésből fakadó kötelezettségét, amikor rendkívül magas díjakkal, rendkívül magas költségeket eredményező módon eljáró DHL Cargo szolgáltatását igénybe vette. Álláspontja szerint az alperes a fenti magatartásával megszegte a Ptk. 493. § (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 277. § (4) és (5) bekezdéseiben szabályozott kötelezettségét, így megállapítható, hogy jogosulatlanul vette igénybe a DHL Cargo szolgáltatásait.

Előadta, hogy a Ptk. 496. § (3) bekezdése szerint a feladót terheli az utólagos rendelkezésével felmerült díjtöbblet és költség, a perbeli esetben azonban nem a felperes utólagos rendelkezése, hanem DHL Cargo alperes általi jogosulatlan igénybevétele okozott plusz költségeket. Álláspontja szerint ennél fogva sem a Ptk. 496. § (3) bekezdése sem VE 12. cikk (1) bekezdésében, sem a Montreali Egyezmény 12. cikkében említett költségek felmerülése nem magyarázható a felperes rendelkezési jogának gyakorlásával. Kiemelte, hogy a felperes a fuvarozási díjat megfizette, a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségek megtérítését is vállalta volna, a DHL Cargo igénybevételevel összefüggésben keletkezett költségek azonban nem tartoznak a Ptk. 499.§ (1) bekezdésének hatálya alá. Hangsúlyozta továbbá, hogy a felperesi társaság, együttműködési szándékát igazolja, hogy több alkalommal is jelezte az alperes felé, hogy a költségek csökkentése

esetén hajlandóak lennének azok megtérítésére, az alperesi társaság azonban azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy erre nincs lehetőség. Megjegyezte továbbá, hogy a Ptk. hivatkozott szakasza is a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségekről beszél, nem pedig harmadik személy tárolási költségeiről. A festmény tárolására vonatkozó megbízást a felperes senkinek nem adott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Másodfokú perköltségének megállapítását nem kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította és abból helyes jogi következtetéseket vont le. Továbbra is fenntartotta, hogy a peres felek között szállítványozási jogviszony jött létre, az alperes a moszkvai repülőtérre vállalta leszállítani a festményt, az átvételre és visszaszállításra kötelezettséget nem vállalt. Az alperes mindenben eleget tett az együttműködési kötelezettségének, a tárolási- és visszaszállítási költségekről tájékoztatta a felperest, azonban a felperes a tárolás- és visszaszállítás költségeinek megfizetését nem vállalta.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és az abból levont következtetései is megalapozottak. Helytállóan állapította meg, hogy a peres felek között szállítványozási szerződés jött létre. Csatolásra került a peres felek között 2011. augusztus 15. napján létrejött szállítványozási megbízás elnevezésű okirat, amelyben a felperes megbízóként az alperes szállítványozóként van feltüntetve. Az alperes által kibocsátott és a felperes által kifizetett 127.807 Ft összegű számla a fuvardíjon felül egyéb díjtételeket is tartalmaz. A számlán szerepel az a kitétel, hogy a csillaggal jelölt tevékenység közvetített szolgáltatás. A fuvardíjnál szerepel a csillag jelzés, tehát az közvetített szolgáltatás, nem az alperes szolgáltatása, nem az alperes nyújtja. Ez is azt támasztja alá, hogy nem fuvarozási szerződés hanem szállítványozási szerződés jött létre a peres felek között.

A felperes által sem vitatottan a címzett a küldeményt nem vette át, és később a felperes az alperes rendelkezésére bocsátotta a moszkvai címzetteknek a csomag rendelkezési jogáról való lemondó nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy ezen körülmények nem eshetnek az alperes érdekkörébe és az ezzel kapcsolatos költségeket a felperesnek kell viselnie, mind a Montreali Egyezmény 12. cikk 1) pontja mind a VE. 12. cikk(1) bekezdése alapján.

A szállítványozó a szállítványozási szerződés keretében megfelelő „ügyellátásra” köteles, azaz tartozik az áru továbbítását gazdaságosan megszervezni és ennek érdekében a szükséges szerződéseket is megkötöni. Ebben a körben ha a fuvarozó kiválasztása terén nem megfelelően járt el, úgy felelőssége a keletkezett kárért esetenként megállapítható. Jelen perben az alperest a fuvarozó kiválasztása terén mulasztás nem terheli. Az alperesi törvényes képviselő kétségbe nem vont nyilatkozata szerint a felperes a megrendeléskor azzal az igénnyel lépett fel, hogy a festményt negyvennyolc órán belül kell eljuttatni a moszkvai repülőtérre. A Malév helyek már foglaltak voltak, ezért az alperes a DHL Cargo légitársasággal vette fel a kapcsolatot, amelyről a felperesi megrendelő is tudott. A légi fuvarlevél kitöltése is a megrendelő felperes képviseletében eljáró személyek jelenlétében történt. Az alperes a felperes akkori igényei szerint választotta ki a fuvarozó céget. A DHL Cargo alperes általi igénybevétele nem volt jogosulatlan igénybevétel, arra a felperesi megrendelő érdekében került sor.

Nem foghat helyt a felperes azon hivatkozása sem, hogy az alperes nem tájékoztatta a felperest arról, hogy ha a küldemény kézbesítése megghiúsul, akkor az átvétel elmaradásából felmerülő költségeket a felperes terhére kívánja felszámítani. A légi áru fuvarozás szabályairól szóló 26/1999.

(II. 12.) Kormányrendelet 11. § (6) bekezdésének második mondata szerint a fuvarozó az első értesítési határidő eredménytelen eltelte után a küldemény tárolásáért díjat számíthat fel. Figyelemmel arra, hogy a tárolási díjról jogszabály rendelkezik ez esetben, így ezt ismertnek kell tekinteni. A felperes rendelkezni kívánt a festmény visszaszállításáról ezért szerezte be a címzett joglemondó nyilatkozatát, azonban egyéb kötelezettségeinek (költségfizetési kötelezettségeinek) nem tett eleget, ezért a rendelkezési jogot sem szerezte meg, továbbá az alperessel a visszaszállítás tekintetében sem állapodott meg, így az alperes nem volt köteles a festmény visszaszállítására figyelemmel arra, hogy nem is volt abban a helyzetben (a kiváltás hiányában), hogy ennek eleget tegyen.

Nem helytálló a felperes azon hivatkozása sem, hogy a festmény tárolására vonatkozó megbízást senkinek nem adott. A 26/1999. (II. 12.) Kormányrendelet 11. § (6) bekezdésében a sikertelen kézbesítés esetén azon szabályozás került lefektetésre, hogy a fuvarozó köteles a feladót bizonyítható módon haladéktalanul értesíteni, és a küldeményt - nemzetközi fuvarozás esetén - a vámjogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével - a felelős őrzés szabályai szerint megőrizni.

Mindezek alapján a ... Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét részben eltérő indokolással a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a ... Ítéletábra kötelezte a felperest a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az állam javára 48.000 Ft feljegyzett eljárási illeték megfizetésére. Az alperes nem kérte a másodfokú költségének megállapítását (Pp.78.§ (2) bekezdés).

Budapest, 2015. november 12.

dr. Gajdos István sk.
törvényszéki bíró, előadó

Vargáné dr. Erdődi Ágnes sk.
törvényszéki tanácselnök
a tanács elnöke

dr. Szabó Györgyi sk.
törvényszéki bíró